

Monitoring rasizmu i ksenofobii na ukraińskich stadionach

MARZEC 2011

KIJÓW. 6 marca w trakcie meczu dwudziestej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Arsenał Kijów – Karpaty Lwów** „kibice” gości wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*).

LWÓW. 13 marca podczas meczu dwudziestej pierwszej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Karpaty Lwów – Szachtar Donieck** pseudokibice drużyny gospodarzy zrobili tzw. kartoniadę (ułożenie z kolorowych kartonów trzymany nad głowami przez dużą grupę kibiców określonego elementu graficznego) z flagą **Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów**, wyeksponowali duży baner z portretem jej lidera **Stepana Bandery**, wywiesili kilka transparentów z krzyżami celtyckimi (rasistowski symbol *białej siły*), a także flagę ukraińskiej neonazistowskiej organizacji „**Solidarność**”.

MARIUPOL. 13 marca w trakcie meczu dwudziestej pierwszej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Ilicziwiec Mariupol – Zoria Ługańsk** pseudokibice drużyny gości wywiesili wielki transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*).

KWIECIEŃ 2011

KRZYWY RÓG. 10 kwietnia w trakcie dwudziestej czwartej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi

Krywbas Krzywy Róg – Metalurg Donieck pseudokibice drużyny gości wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*).

MAJ 2011

KIJÓW. 1 maja w trakcie dwudziestej siódmej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Dynamo Kijów – Szachtar Donieck** stołeczni „kibice” wyeksponowali flagę z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*), a także transparent z napisem „Good night left side” (charakterystyczny dla środowisk neofaszystowskich; ang.: *dobranoc, lewaku*).

LWÓW. 7 maja w trakcie dwudziestej ósmej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Karpaty Lwów – Dynamo Kijów** pseudokibice drużyny gości wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*) oraz sztandar konfederatów (symbol rasistowskiego Południa w wojnie secesyjnej w XIX wieku w USA, współcześnie używany np. przez **Ku-Klux-Klan**).

SYMFEROPOL. 15 maja w trakcie dwudziestej dziewiątej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Tawrija Symferopol – Obolon Kijów** miejscowi pseudokibice wyeksponowali niewielki transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*).

KIJÓW. 15 maja w trakcie dwudziestej dziewiątej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Dynamo Kijów – Wołyń Łuck** kijowscy „kibice” wzniesli flagę z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*).

LIPIEC 2011

SYMFEROPOL. 9 lipca podczas meczu pierwszej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Tawrija Symferopol – Zoria Ługańsk** pseudokibice drużyny gospodarzy wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*). Mieli też szaliki z tym znakiem.

KRZYWY RÓG. 15 lipca w trakcie meczu drugiej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Krywbas Krzywy Róg – Dnipro Dniepropietrowsk** pseudokibice drużyny gospodarzy wywiesili transparent z flagą amerykańskich konfederatów (symbolizująca rasistowskie Południe w wojnie secesyjnej w XIX wieku w USA, obecnie używaną między innymi przez **Ku-Klux-Klan**).

LWÓW. 17 lipca podczas meczu drugiej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Karpaty Lwów – Czernomorec Odessa** pseudokibice gospodarzy wy-

wiesili na trybunach antysemitę transparenty z napisem „Strefa wolna od Żydów”. Były one wymierzone w sympatyków drużyny gości (również na Ukrainie słowo „Żyd” jest używane przez pseudokibiców jako obelga). „Kibice” Karpat mieli także szaliki z krzyżami celtyckimi (rasistowskim symbolem *białej siły*). Rasistowskie transparenty oraz hasła zostały odnotowane przez obserwatora Ukraińskiego Związku Piłki Nożnej (FFU) i przedstawione 11 sierpnia Komisji Dyscyplinarnej Ukraińskiej Premier Ligi (UPL), która ukarała FC Karpaty Lwów grzywną 25 tysięcy hrywien. Incydent został zaklasyfikowany jako „obraźliwe hasła i transparenty”, bez wzmianki na temat ich rasistowskich konotacji.

SYMFEROPOL. 23 lipca w trakcie meczu trzeciej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Tawrija Symferopol – Metalist Charków** „kibice” gospodarzy wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*). Mieli też szaliki z tym znakiem.

SIERPIEŃ 2011

CHARKÓW. 6 sierpnia podczas meczu piątej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Metalist Charków** – PFK Oleksandria „kibice” drużyny gospodarzy na początku drugiej połowy wywiesili transparent z napisem „Metal Zoo Charków” oraz wizerunkiem małpy. Był on wymierzony w zawodników Charkowa pochodzenia łatyńskiego (co wyjaśnili ultrasi na swoim blogu na portalu **Livejournal**: ultras-kharkiv.livejournal).

KIJÓW. 7 sierpnia podczas meczu piątej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Dynamo Kijów** – **Karpaty Lwów** pseudokibice gości wzniesli flagi z portretami **Stepana Bandery** i **Romana Szuchewycza** [przywódców **Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN)** i **Ukraińskiej Powstańczej Armii** w czasach II wojny światowej]. W 52. mi-

nucie meczu Andriej Salamatin (członek obsługi technicznej w FC Dynamo Kijów, który w trakcie incydentu nie miał na sobie służbowego uniformu z odpowiednimi oznaczeniami) usiłował zdjąć jedną z flag, został zaatakowany przez grupę pseudokibiców Dynama. Służby porządkowe nie zareagowały. Salamatina odwieziono do szpitala z ciężkimi obrażeniami ciała. Napastnicy zostawili obok leżącej ofiary kartkę papieru z napisem „МІЛІОНАМ НАВІДНО НАШОЇ РАЙСЬКОЇ АРМІЇ”.

rysowaną swastyką. Incydent został nagłośniony przez media jako akt przemocy stadionowej. Władze klubu Dynamo wydały oświadczenie potępiające przemoc na stadionach, zaznaczając jednocześnie, że zdarzenie było wynikiem „politycznej rywalizacji spoza stadionu, która nie ma nic wspólnego z tym, co się dzieje na samym stadionie” (jak podały media, Andriej Salamatin wygłasza na portalach społecznościowych poglądy bliskie rosyjskiemu nacjonalizmowi). 26 sierpnia Komitet Dyscyplinarny UPL po rozpatrzeniu sprawy ukarał Dynamo Kijów grzywną w wysokości 100 tysięcy hrywien za niezgodne z prawem zachowanie jego kibiców. Przywódcy ultrasów Dynama postawiono zarzut „uczestnictwa w grupowym chuligaństwie”.

LWÓW. 13 sierpnia w trakcie meczu szóstej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Karpaty Lwów** – Zoria Ługańsk „kibice” Karpat wyeksponowali podobiznę pobitego Andrieja Salamatina, który tydzień wcześniej w Kijowie próbował usunąć ze stadionowej trybuny banery z podobiznami przywódców **OUN**, z podpisem „To czeka każdego, kto podniesie rękę na pamięć bohatera Ukrainy!”.

W 2010 roku w ostatnich dniach sprawowania urzędu prezydent Ukrainy **Wiktor Juszczenko** nadał **Romanowi Szuchewycowi** tytuł „Bohatera Ukrainy”. Decyzja ta została uchylona przez sąd w 2011 roku.

KIJÓW. 13 sierpnia podczas meczu szóstej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Obolon Kijów** – **Metalist Charków** „kibice” stołecznej drużyny wywiesili flagę amerykańskich konfederatów (symbolizującą rasistowskie Południe w wojnie secesyjnej w XIX wieku w USA, a współcześnie używaną między innymi przez **Ku-Klux-Klan**) wraz z podpisem „«Dziękujemy» za czarną reprezentację”. Po interwencji przedstawiciela ochrony Metalista oraz obserwatora Ukraińskiego Związku Piłki Nożnej transparent usunięto.

ODESSA. 20 sierpnia podczas meczu siódmej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Czernomorec Odessa** – **Wołyń Łuck** pseudokibice klubu gości wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*) oraz często pojawiający się w tym sezonie transparent z napisem „ДІЯКУЄМО ЗА ЧОРНУ РЕПРЕЗЕНТАЦІЮ”.

PAŹDZIERNIK 2011

SYMFEROPOL. 15 października w trakcie meczu 13. kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Tawrija Symferopol** – Szachtar Donieck „kibice” drużyny gospodarzy wzniesli flagę z krzyżem celtyckim.

KIJÓW. 26 października w trakcie meczu o Puchar Ukrainy **Dynamo Kijów** – Szachtar Donieck kijowscy „kibice” wywiesili transparent z krzyżem celtyckim.

LWÓW. 30 października w trakcie meczu piątnastej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Karpaty Lwów** – Dnipro Dniepropietrowsk „kibice” gospodarzy wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*). Incydent został odnotowany przez obserwatora FFU i osądzony przez Komitet Dyscyplinarny UPL. Był to pierwszy raz, kiedy w decyzji Komitetu (decyzja nr 11 z 24 listopada 2011 roku) znalazło się wyraźne nawiązanie do eksponowania rasistowskich treści, bez ograniczania się tylko do ogólnych stwierdzeń na temat „obraźliwych zachowań”.

LISTOPAD 2011

ODESSA. 19 listopada w trakcie meczu siedemnastej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Czernomorec Odessa** – **Karpaty Lwów** „kibice” drużyny gospodarzy wywiesili flagę Imperium Rosyjskiego (sprzed 1918 roku), powszechnie używaną przez radykalnych prorosyjskich nacjonalistów.

GRUDZIEŃ 2011

POŁTAWA. 4 grudnia podczas meczu 19. kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Worskła Połtawa** – **Karpaty Lwów** pseudokibice drużyny gości wywiesili transparent z napisem „Banderstadt” (niem.: „miasto Bandery”) oraz krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*).

KIJÓW. 5 grudnia w trakcie meczu dziewiętnastej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Dynamo Kijów** – **Metalurg Donieck** „kibice” drużyny gospodarzy wywiesili transparent z krzyżem celtyckim, a także flagę z napisem „**Jegor Swiridow** – pamiętamy”. Jegor Swiridow został zastrzelony podczas starcia rosyjskich nacjonalistów i pseudokibiców z przedstawicielami mniejszości kaukaskich w 2010 roku. Rasistowski symbol sugerował jednak, że kibice upamiętniali raczej fakt zamieszek na tle etnicznym niż śmierć człowieka.

DNIEPROPIETROWSK. 10 grudnia podczas meczu dwudziestej kolejki Ukraińskiej Premier Ligi **Dnipro Dniepropietrowsk** – **Czernomorec Odessa** „kibice” gości wywiesili transparent z napisem „**Jegor Swiridow** – pamiętamy. Biała solidarność”.

Redaguje **PAVEL KLYMENKO**
Tłumaczenie **LESZEK ŚCIOCH**

Centrum Monitorowania Rasizmu w Europie Wschodniej

PRZYPIS

¹ Українська Прем'єр-ліга (ukr.: Ukraińska Premier Liga) – pierwszy i zarazem najwyższy poziom rozgrywek piłkarskich na Ukrainie.

Monitoring rasizmu i ksenofobii na ukraińskich stadionach powstał w ramach projektu FARE – „Eastern European Development Project” wspieranego przez UEFA.